

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: R. D., nar. X, bytem X,
právně zastoupená Mgr. Dagmar Soukupovou, advokátkou, se
sídlem v Plzni, Perlová 68/7, 301 00

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 30. 12. 2020 proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 11. 2020 č. j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 11. 2020, č. j. X, a
jemu předcházející rozhodnutí ze dne 30. 6. 2020, č. j. X, se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobkyni náklady řízení ve výši 3 900 Kč ve lhůtě do
jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr.
Dagmar Soukupové.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 30. června 2020 byl

žalobkyni snížen stupeň invalidity a výše invalidního důchodu podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. e) a ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění tak, že ode dne 16. července 2020 na místo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně jí náleží důchod pro invaliditu druhého stupně, neboť dle posudku OSSZ Plzeň – sever ze dne 5. června 2020 je od téhož dne žalobkyně invalidní pro invaliditu druhého stupně, kdy z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 50 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 3. 11. 2020 č. j. X, kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobkyni náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ode dne 16. 7. 2020 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, neboť podle posudku České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) ze dne 21. 10. 2020 je žalobkyně od 5. 6. 2020 invalidní pro invaliditu druhého stupně, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. (Postižení nervové soustavy), položce 6c (Demyelinizační postižení, roztroušená skleróza mozkomíšní, jiná degenerativní postižení CNS, středně těžké funkční postižení), přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 50 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 30. 12. 2020 doručenou zdejšímu soudu prostřednictvím datové schránky dne 5. 1. 2020 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované
4. Shora citovaná rozhodnutí jsou dle žalobkyně v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů, průběhem onemocnění, aktuálním zdravotním stavem a jemu odpovídajícímu zdravotnímu postižení žalobkyně, kdy konečné závěry posudkového lékaře byly učiněny bez její osobní účasti a na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a jsou v rozporu s nálezy odborných lékařů, kdy její zdravotní stav nebyl posouzen dostatečným způsobem.
5. Zdravotní stav žalobkyně byl opakovaně od roku 2006, kdy byla uznána invalidní v rámci třetího stupně, přezkoumáván posudkovými lékaři OSSZ se stejnou specializací jako tomu bylo v posledním, projednávaném případě. V odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo konstatováno, že se vždy nemusí jednat jen o zlepšení zdravotního stavu, neboť sama stabilizace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu spojená s adaptací člověka na situaci vyvolanou zdravotním postižením může vést k obnovení pracovní schopnosti ve vymezeném rozsahu, přičemž v tomto směru je dle žalobkyně napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, zmatečné, obsahující jednoznačně vnitřní rozpory.
6. Nesprávnost napadených rozhodnutí žalobkyně shledává jednak v nedostatečně odůvodněných závěrech posudkové komise, kdy dostatečně nebylo objasněno určení rozhodujících příčin dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s dopadem na její invaliditu, než k jakým dospěli předchozí posudkoví lékaři, dále v čem je v současné době spatřováno výrazné zlepšení zdravotního stavu a na základě jakých zdravotních zpráv je konstatováno zlepšení, resp. stabilizace zdravotního stavu žalobkyně, která odůvodňuje posudkový závěr o poklesu pracovní způsobilosti o 50 % oproti původním 70 %.

7. Rovněž má žalobkyně zato, že s ohledem na skutečnost, že se na jejím zdravotním stavu podílí více zdravotních postiženích, minimálně roztroušená skleróza a dále dlouhodobě diagnostikovaná středně těžká deprese, je proto na místě použití ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb. S ohledem na shora uvedené skutečnosti a zhoršení mobility zlomeninou dolní končetiny, je odkázána na pomoc v domácnosti s běžnými každodenními drobnými pracemi a rozhodně není schopna jakékoli práce. Dle žalobkyně byla shora citovaná rozhodnutí učiněna na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nedostatečně posouzeného zdravotního stavu a jsou v rozporu s nálezy odborných lékařů. Žalobkyně jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím a dožadovala se jeho zrušení, stejně tak i zrušení předcházejícího rozhodnutí.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná dne 2. 2. 2021 ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení; rozhodnutí.

IV.

Posouzení věci soudem

9. V dané věci bylo nařízeno jednání v souladu s ustanovením § 49 s. ř. s.
10. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

11. Námitka žalobkyně týkající se osobní neúčasti při posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem není důvodná, neboť právní úprava v ustanovení § 8 a § 16a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, obligatorně nezakotvuje osobní účast posuzované osoby. V neposlední řadě soud odkazuje na ustanovení § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Daný pokles invalidity je tedy možné určit jen za pomoci zjišťovací lékařské prohlídky, avšak jak již bylo výše zmíněno s odkazem na uvedená ustanovení, žádný právní předpis nezakotvuje povinnost takového vyšetření, které by bylo nutné provést za osobní účasti posuzované osoby, k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 65/2012-21. Výše zmíněné závěry nejsou nijak v rozporu s požadavky judikatury, neboť daný případ se netýká odnětí jednou přiznaného invalidního důchodu, který byl pobírán po dlouhou dobu, a bez náležité kontrolní prohlídky došlo k jeho následnému odebrání na základě pochybení ze strany správního orgánu, viz rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2012, č. j. 6 Ads 97/2012-28, bod 29. Dále dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2012 č. j. 6 Ads 1/2012 – 34 se Nejvyšší správní soud „*zaobíral námitkou stěžovatele, že při posuzování zdravotního stavu před OSSZ Teplice nebyl podroben zdravotní prohlídce. K tomu*

Nejvyšší správní soud odkazuje na § 8 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., zákon o provádění a organizaci sociálního zabezpečení podle kterého OSSZ při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti fyzických osob pro účely invalidity vychází zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy. Obligatorní osobní vyšetření posuzované osoby posudkovým lékařem OSSZ tedy zákon nepředpokládá, jedná se pouze o možnost, již je posudkový lékař oprávněn využít podle své vlastní úvahy.“ Na projednávanou věc se tedy vztahuje výše zmíněná judikatura a okolnosti daného případu proto nedeklarují pochybení v důsledku neosobní účasti při kontrolní lékařské prohlídce žalobkyně.

12. Námitka týkající se odborné způsobilosti lékaře k posuzování invalidity není důvodná, neboť oprávněnou osobou k posouzení zdravotního stavu žalobkyně je posudkový lékař, jenž disponuje atestací z oboru posudkového lékařství dle ustanovení § 5 odst. 1, § 21 odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb., zákon o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, Podmínkou je tedy atestace z oboru posudkového lékařství nikoliv specializace v oboru neurologie a v té souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. června 2018, č. j. 7 Ads 88/2018-22, bod 23, který se vypořádal s námitkami stěžovatelky, v němž uvedl, „*skutečnost, že v rámci správního řízení nebyl zdravotní stav stěžovatelky ani jednou posouzen lékařem se specializací v oboru neurologie, proto nemá na zákonnost rozsudku krajského soudu žádný vliv.*“
13. K námitkám žalobkyně týkajícím se nedostatečného posouzení zdravotního stavu a rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 15. 4. 2021 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (3. 11. 2020) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, s datem vzniku 9. 11. 2006; doba platnosti posudku (lhůta KLP): 30. 4. 2022. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultací s neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je roztroušená skleróza, SP forma, EDSS 6,5, smíšená úzkostně – depresivní porucha v rámci poruchy přizpůsobení agorafobie, stav po subcapitální fraktuře krčku levého femuru s mírným skluzem hlavice laterálně, konzervativní postup (16. 2. 2021); ostatní zdravotní postižení: stav po zlomenině druhého a třetího MTT vlevo (20. 9. 2020), impingement syndrom vpravo, CB syndrom. Dále komise uvedla, že není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň – sever ani ČSSZ a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je roztroušená skleróza, SP forma, EDSS 6,0; dále smíšená úzkostně – depresivní porucha v rámci poruchy přizpůsobení, agorafobie. Nyní

komplikováno stavem po subcapitální fraktuře krčku levého femuru. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 70% podle kapitoly VI, položky 6e přílohy vyhlášky. Rovněž komise uvedla, že žalobkyně není schopna výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných podmínek.

14. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
15. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
16. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
17. Posudková komise ve svém posudku ze dne 15. 4. 2021 dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 70 %, a proto se v jejím případě jedná o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala těžké postižení, podstatné omezení celkové výkonnosti a pohyblivosti (chůze 100 m, funkčně významná spasticita na obou končetinách, ataxie, afektivní nebo kognitivní poruchy), některé denní aktivity podstatně omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 60 % podle kapitoly VI, položky 6d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., přičemž touto taxací hodnoceno i s ohledem na zlomeninu krčku femuru LDK, jde sice o akutní stav, ale vzhledem k paréze PDK to velmi komplikuje pohyblivost žalobkyně, jež nemá nárok na ND. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu (psychiatrické onemocnění) se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %. K datu vydání napadeného rozhodnutí tak byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb., šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum vzniku 9. 11. 2006 konzultací – trvá, platnost byla stanovena do 30. 4. 2022 s tím, že je předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu po zhojení zlomeniny femuru.
18. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o

invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

19. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány PK MPSV, jak uvedeno shora.
20. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byli-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
21. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž došlo ke snížení stupně invalidity a výše invalidního důchodu s tím, že jí namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 15. 4. 2021 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (3. 11. 2020) se u žalobkyně jednalo o invaliditu třetího stupně a nikoli pouze o invaliditu druhého stupně, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 3. 11. 2020 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 30. 6. 2020 poté, co věc projednal, rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 9. 11. 2006 a tedy i ke dni 30. 6. 2020 i ke dni 3. 11. 2020 odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 70%, avšak lékařem OSSZ a lékařem ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 50%.
22. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 15. 4. 2021 i nadále invalidní pro invaliditu třetího stupně a to od 9. 11. 2006, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobkyně z druhého na třetí stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 16Ad 1/2021 ze dne 10. 5. 2021, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.
23. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů

řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně v žalobě požadovala náklady řízení v celkové výši 3 900 Kč zahrnující 3 úkony právní služby á 1.000,-Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast u ústního jednání) a 3x režijní paušál (náhrada hotových výdajů) á 300,-Kč. Nárok je oprávněný, proto soud přiznal na nákladech řízení požadovanou částku 3 900,-Kč za tři úkony právní služby výše uvedené, která je zcela v souladu s § 7 bod 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif., když tuto částku je povinná žalovaná uhradit k rukám zástupce žalobkyně ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 10. května 2021

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně